

EXPUNERE DE MOTIVE

La data de 4 mai 2004, a fost adoptat textul Protocolului nr.14 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale cu privire la modificarea sistemului de control al Convenției.

Protocolul a fost deschis spre semnare statelor membre ale Consiliului Europei în cadrul reuniunii Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei, care s-a desfășurat în perioada 12-13 mai 2004 la Strasbourg. Cu acest prilej România a semnat acest instrument.

Adoptarea textului Protocolului a urmărit eficientizarea mecanismului de control instaurat prin Convenția europeană a drepturilor omului, avându-se în vedere în mod special creșterea continuă a volumului de activitate a Curții și a Comitetului Miniștrilor. Această creștere se datorează atât numărului foarte mare de cereri individuale adresate Curții Europene din care marea majoritate sunt declarate inadmisibile, întrucât nu îndeplinesc condițiile prevăzute de art.35 din Convenție, cât și prezentări de cereri individuale, cât și prezentării de cereri individuale ce formează afaceri repetitive, invocând aceeași cauză structurală a încălcării drepturilor omului.

Fără a transforma în mod radical sistemul de control instituit prin Protocolul nr.11 la Convenție, prevederile Protocolului nr.14 tind să amelioreze funcționarea acestuia și să confere Curții Europene a Drepturilor Omului mijloacele procedurale adecvate pentru accelerarea examenului cererilor individuale într-un termen rezonabil.

Astfel, principalele modificări preconizate privesc, în esență, următoarele:

1. posibilitatea creării unor posturi suplimentare de judecători, în baza deciziei Comitetului Miniștrilor, la cererea plenului Curții. Mandatul judecătorilor va fi de nouă ani, fără posibilitatea prelungirii;

2. cauzele vor fi analizate inițial în complet de un judecător, asistat de raportori care vor fi parte din Grefa Curții. Judecătorul unic poate declara o cerere individuală ca fiind inadmisibilă sau o poate scoate de pe rol, decizia acestuia fiind definitivă. În caz contrar, judecătorul va decide dacă trimite cererea spre examinare

unui comitet sau unei camere ce va fi formată dintr-un număr de cel puțin 5 judecători;

3. competența comitetelor va fi extinsă la declararea ca admisibilă a unei cereri urmată de pronunțarea unei hotărâri privind fondul cauzei, dacă problema ridicată de aceasta formează deja obiectul unei jurisprudențe consolidate a Curții;

4. posibilitatea Comisarului pentru drepturile omului al Consiliului European de a formula comentarii scrise și de a participa la audierile în fața unei unei camere sau a Marii Camere;

5. procedura soluționării amiabile va putea fi demarată în orice stadiu al procedurii, iar nu numai după declararea cererii ca fiind admisibilă;

6. posibilitatea aderării Uniunii Europene la Convenție.

Cea mai însemnată modificare privește introducerea unui nou criteriu de admisibilitate a cererilor individuale.

Propunerea avansată de Comitetul director pentru drepturile omului, și reținută în forma finală a textului Protocolului, prevede declararea ca inadmisibilă a unei cereri „dacă reclamantul nu a suferit un dezavantaj semnificativ, afară de cazul în care respectarea drepturilor omului, așa cum este definită în Convenție și protocoale, impune examinarea fondului cauzei”. Totuși, potrivit aceluiași text, Curtea nu poate respinge o cerere care nu a fost examinată corespunzător de către o instanță internă.

Partea română a susținut propunerea privind introducerea unui nou criteriu de admisibilitate, apreciind că aceasta este necesară pentru eficientizarea activității Curții Europene a Drepturilor Omului și a menținerii în funcțiune a mecanismului de control al modului în care statele își îndeplinesc obligațiile ce le revin în baza Convenției și că statele părți au interesul ca numărul cauzelor aflate pe rolul Curții să scadă, ceea ce ar permite instanței de la Strasbourg să se aplece cu mai mare atenție asupra cauzelor care ridică probleme importante de legislație și practică în domeniul drepturilor omului la nivel național.

Data fiind importanța pe care România o acordă promovării unei politici active în domeniul apărării drepturilor omului și libertăților fundamentale, precum și faptul că capacitatea unui stat de a acorda o protecție efectivă drepturilor omului reprezintă o componentă a criteriului politic utilizat în aprecierea nivelului de pregătire a unei țări pentru aderarea la Uniunea Europeană, este oportun ca România să devină parte la Protocolul nr.14 la Convenție, încheiat la Strasbourg la 13 mai 2004.

Față de cele prezentate, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care, în conformitate cu prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele, vă rugăm să-l aprobați.

